

ב'592 הערים, המושבות, המשקים והמע' ברות של ישראל נדלקו הגרות הצבעוניים, ריחפו באויר הצלילים החגיגיים של מעוז צור ישועתי.

ביום ירושלים, נצרת צילצלו הפעמונים, דלקו הגרות על עציאשוח עליזים, התנגנו הצלילים האציליים של ליל שליו, ליל קדוש. אולם רק בלבבות מעטים שרדה אורת הג שלוחה וקדושה. ורק זוגות עיניים מעטות נישאו אל השמיים מתוך הרגשה של קדו' שיה. מאות אלפי זוגות עיניים זועפות, חוש' שניות, עקבו אחר תנועת העינים, כסיריים הבולטים אחר תנועתם של גודדי אויבים. כי לא היה זה שבוע שמח. אחר יום הש' שי האדום שבוע הקודם, יום המהומות בשערי נמל חיפה ועל סיפון א/ק תל-אביב, בא יום ששי שחור — המאבק הגדול ביותר של יושבי הארץ עם אתני הטבע מאז עלו דגלי המדינה החדשה מעל לשעריה הפתוחים לרחתה של הארץ.

המבול בא. ואתו בא מבחן תמור לאחוזת בני הארץ, לחוש ההקרבה האישי, לרגש האחריות האנושית.

היו הרבה מאד גלויים חיוביים. יחד עם כובעי הגרב המפורסמים, שצצו לפתע ממ' עמקי אלפי ארונות, חור משהו מן הרוח של ימים נשכחו. צעירים חשו לעזרה, גילו בכמה מקרים אומץ לב לדוגמה (ראה מבול יום הששי), פועלים הגרים בדוחק ובורגנים שנראו כאוישים לגורל אחים חשו, על דעת עצמם, אל המעברה הקרובה ביותר כדי לשכן בבתיהם משפחות נפגעות.

רבינו שרשי עולם אחראי. כמו תמיד. החריף האסון הטבעי את ניגודי המעמדות, חשף אותם יותר מן הרגיל. העם התחלק לשני גושים מוגדרים במחלט: אלה שה' אסון פגע בהם, שהפכו חסרי-בית, ואלה שהאסון לא פגע בביתם החם. למעמד הרא' שון השתייכו רוב העולים החדשים, ואילו הוותיקים שנפגעו היו בעיקר בני עדות המזרח, דרי השכונות. למעמד השני השתייכו רוב רובם של בני הישוב הוותיק.

לא חסרו מבין הוותיקים שמצאו קשיחות לב מסוג חדש, שעה שביקשו להצדיק מדוע אין הם חשים לעזרתם של הנפגעים. אמרה צעירה צברית, בת 18: "מה יש? כשאבי' בא לארץ לפני 30 שנה הוא גם כן גר בארץ ה' שהתמוטט בימי הגשם!" אמרה צעירה שניה, בת אותו גיל: "העיראקים האלה! תמיד מקימים צעקות במקום לעזור לעצ' מלא לא היו צריכים בכלל להביא אותם ארצה. עכשו שילך בן-גוריון בעצמו לה' קים להם אוהלים!"

לא היה אלה הרוב. הרוב עקב בצער כנה אחר גורלם של הקרובות, אף כי לא עשה כל מעשה עצמאי כדי לעזור להם. במקום זה חיפש אחר תאחירות, ביקש לברר מדוע קרה מה שקרה. מול האסון האנושי לא נדם קולו של הריב המפלגתי המכוער, כבימי הק' רבות של המלחמה. איש האשים את רעהו, וכולם יחד את הסוכנות היהודית.

האמת הפשוטה היא, כמובן, שהאחריות העליונה רובצת על רבנו-ישראל-עולם, שהמ' טיר את הגשם בכמויות שלא היו כדוגמתן בתריסי השנים האחרונות. אף כי המוסדות והצבא עשו הרבה כדי לחפור תעלות ניקוי, לא התכונן איש לשראה בממדים כאלה. גם הטענות ביחס למקום המתנות היו בלתי מוצדקות — לא היו מעברות בשקעים, אף כי רבות מהן נבנו בשטח מישורי אשר תע' לוח-ניקוי רגילות דיין כדי להגן עליהן. אולם אין ספק שישנם משמים החיילים שחשו לעזרת המעברות ראו בכעס חסרי-אונים שבכדונים רבים אל חובר הבד למסג' רות-העץ במספרים מספיקים, אף כי הסוכ' לא טיפקה את המספרים. הקבלן גנב את החומר העץ במקום אחר דפקו החיילים יתדות עץ לתוך רצפות הבטון — עדות נאמנה כי הקבלן הפרטי לא עירבב את המ' לט כראוי, גנב חלק מן החומר שהוקצב לו. הדרישה המובנת מאלוה, שגובשה בימי האסון: מינוי ועדת חקירה שתעסוק לא בטענות פורחות כלליות, אלא בחקירת מק' רים מסוימים, תגלה את הקבלנים הפרטיים והציבוריים שעשו מלאכתם רמיה ואת הפ' קידים שנתנו את ידם למעל.

דת

יום הולדת המשיח

לפני 1951 שנה (בערך) נולד באבוס של דיר בבית-לחם תינוק. חייו המופלאים של האיש, מן הרגע בו יצא מרחם אמו. בת נצרת, ועד לרגע שפח את נשמתו, על הצלב אליו סומר כפושע, הלהיב את דמיון האנושות מאין כמו' הו. לא היה איש לפניו או אחריו שעורר בלבבות אדם אהבה כה סוערת ושנאה כה עק' שנית, לא היה אים לפניו או אחריו שבשמו

בוצעו מעשים כה יפים ופשעים כה מתועבים. הלוהטת, שנערץ כהתגלמות האלוהים והוש' פל כרמאי בזוי, שינה את גורל העולם — ואת גורל הארץ אשר על אדמתה חי ומת.

בבית-לחם ובנצרת, בחברון וביפה, בירוש' שלים אשר משני עברי החומה דינדנו הפע' מונים בקצב אחיד. 35.000 האורחים הנוצרים של מדינת ישראל, על שלל כיתותיהן, הת' כוננו לחוג את יום הולדת משיחם.

בשעה 10.30 בליל ה-25 לחודש דצמבר, הדהדו סימטותיה השוממות של יפו מגלי ה' אור שהתפשטו למרחב כשפעמוני הכנסיות הנוצריות בישרו לאלפים נוצרי יפו את הת' קרב שעת "תיקון החצות" של חג המולד. אותה שעה עברה ניידת המשטרה בין שבילי השטח הגדול, כשהיא כולשת בשיגרתה הר' גילה אחר עברי-נילילה. משעברה על-יד הכ' נסיה הקטולית, הגדולה שבכנסיות יפו, האי' רו פנסייה את רחבת החצר. ליד השער נראה הכומר הערבי, שיצא לגן לשאוף אור כטרם יתכנס ליכס חצות. מ'150.000 תושביה היו הודיים של העיר, אשר עוד לפני ארבע שנים המתה מרוב חוגנים, שעה שששרות אלפי תו' שביה הערבים-הנוצרים מילאו את אולמות הכנסיות והצטופפו בכתיהם סביב אשוח חג המולד המסורתי, וזכו רק בודדים את תאריך החג הנוצרי. סמל משטרת עימי ויהנס גאסס היוני בן ה-33, ששלושים משנותיו בילה בין 500 היונים הנוצרים הזכירו פעמיני הכנסיות את תאריך חגה של הכנסיה היונית בשביעי לינואר.

טדי ואוליבר התיירים האמריקאים הנוצרים, ישבו אותה שעה במרתף מלון הירקון בתל-אביב, הריקו בקבוקי קוניאק בצותא עם שתי ישראליות לבושות שמלות ערב, ענודות פר' חיחה. כשירדו הארבעה מהמונית שהסיעה אותם אל הכנסיה הקטולית ביפו, היו ארבע' תם בגילופין ורק בקושי הצליחו לתפוס לעצ' מס מקומות בין ספסלי האולם שרובם היו תפוסים על-ידי גברים גלויי ראש ונשים עטו' פות מטפחות לראשן.

רבים מבין תופסי מקומות הישיבה וה' מצטופפים בעמידה היו יהודים שבאו מתל-אביב לחזות בטכס הנוצרי. גם מקומם של מדי צה"ל שבלטו בין הספלים, לא נעדר. לוב' שיהם חמקו ממחנותיהם, האוינו בקשב של תמיהה לשירת היהודיה שהשתפכה על פני האולם מפיו של הכומר ונערי מקלחת, שלוו על-ידי העוגב במנגינת דתית רבת-רושם.

מכוניות הפאר הזרות שהקיפו את רחבת הכנסיה, העירו על נוכחותם של דיפלומטים ונציגי מדינות קטוליות בישראל, שישבו בין כתלי אכנסיה, שאפו מלוא ריאותיהם מבושם הקטורת שעלה במבמת-התפילה, ועורר בנוכ' חים שיכרון קל ונעים, על הבמה הועלתה רי' קונסטרוקציה תפאורתית מסורתית, שרקעה היה האכוס בבית-לחם, ערס לידתו של ה' נוצרי ודמויותיה כללו את התינוק ישו, האם מריה, האב יוסף, כבשים מספר, חמורים ורר עי-צאן בתלבושות-אופי, שיצרו יחד תמונה שהגדילה את חגיגותיו של המעמד בעיני ה' נוכחים, שעה שנוצר המקהלה השמייע בקול סופרנו דיקי, ליל שקט, ליל קדוש.

המרד על הים

לא שרדו אשליות

בחזרה-האוכל המרווח, בקומה השניה של בית יורדי-הים, המבצר האחרון שנשאר בידי המורדים (מלבד א/ק דומית ששבתה בנמל טריאסט ואניות הפרת דינונגון) שרר מצב-רוח מדוכא. שתקני הינג-פונג לא עלו, כרגיל הבדיחות הגסות הרגילות היו פחות מצחיקות.

לא היתה זאת הפעם הראשונה, משך 42 ימי המרד, שלבם של המורדים נפל. אולם מי עולם לא היתה התמוטטות פנימית זו כה חד' לטית. בפעמים קודמות נשאר ניצוץ של אופ' טימיות, אמונה אינסטינקטיבית שבסופו של דבר יקרה משהו שיציל את המצב, יתגלה נשק חדש שיוצרו את "אנשי המלך". אולם הפעם לא שררו שום אשליות. כחיילים שירו את כל כדוריהם ונשארו מנותקים, חסרי תחמושת, חיכו הימאים לכניעתם הזדאית, כשרק שתי נחמות בלבם: ההכרה כי עמדו במאבק כנג' רים, והתקוה שהאויב לא יכריח אותם "להי' כנע ככלבים", אלא יכתוב להם תנאים של כבוד. שהרי גם לאויב מנוצח משאיר מנוצח אדיב את הזכות לשאת את חרבו בשבי.

החרב החדה. כשם שעכבריה-יבשה הר' גלים לא הבינו את משמעות הסעיפים הפור' מליים שבגללם פרץ המרד, למראית עין, כך לא הבינו בריוק את גיווני הניסוח שהפך את הצעת-הפשרה להצעת-כניעה. ההבדל הקטן היה נעוץ בפרט של ניסוח. הצעת הימאים הי' תה: הבטחה מפורשת להחזרת כל ה' מאים, כולל דברי המרד שגויסו לצבא, לא' גיות. הצעת הכניעה שנתקבלה על-ידי הכניסו: הבטחה להחזרת כל הימאים, ללא הבטחה מפו' רשת כי אמנם ישוחררו המגויסים.

ד"ר עמנואל אולסבנור משיב

מדוע אתו

פחותיהם. נראה לי, כי היו אנשים, שהחליטו לעזוב ולק' מרמרות של המשפחות הנפר שלבסוף ארגנו סביבם חוג ש' כי החיים בשבילים בבאר-שבע ל

הובלת מים לשיכון

טון יקר

"במשך הזמן הרב בו אני מתענין בקהילה היהודית בהודו, בקרתי בארץ הזאת ארבע פעמים, סיפר ד"ר עמנואל אולס' בנגר, יליד פולין בן ה-63, איש קרן-היסוד שהפך אפוסטרופסם של בני-ישראל ושהעלם ארצה. "הם החליטו לחזור להודו (העולם הזה 737). וראיתי את הערים והכפרים בהם הם גרים, הכרתי יהודים מכל השכבות ומכל המעמדות. אפשר להגיד כי התשושה לעלות ארצה נולדה אצלם רק עם קום המדינה. בשליחותיהם אל קהילת הודו, וביחוד באחרונה, חברת חברי אריה לוי ובן-פורת, הדגשנו שוב ושוב את קשיי החיים בישראל. הוהרנום, כי כל מי שמחפש חיי נוחות — לא יעלה. העבודה שמצפה להם פה בישראל קשה לאין שעור מזו שרובם היו רגילים לעשות. בו בזמן שיהודי הודו רובם ככולם פקידים וסוחרים — בני מעמד מיוחד בהודו החייה עדיין על מבנה חברותי של מעמדות — יצטרכו לשנות מקצועותיהם ולקבל עבודות גופניות. אם הסוכנות חפה מפשע בדבר אחד, הלא הוא זה: 'הוהרנו את העולים ולא הבטחנו להם מאומה שלא קיים.

התגובה של המתכוננים לעליה היתה אחת: דרישה לעלות באורזונים בהקדם האפשרי.

עם הגיעם ארצה, הסתדרו רובם בקבוצים (מסדה, אפיקים), מספר קטן מביניהם דרש קבוצ דתי, סודר שם אך עזב לאחר זמן מה, כיוון שאין דתיותם ורומה לזו של היהודים האשכנזים. כעבור זמן לא רב הרגישו רובם, כי לא יוכלו להמשיך בחיי קבוצ, עזבו, ולפי בקשתם סודרו כ-200 נפש בבאר-שבע, שם ניתנו להם בתים וממוצע של 20 ימי עבודה לחודש, סכום שהספיק להם. הצרה החלה כשהתברר כי לא תמצא עבודה בבאר-שבע גופה, ויצטרכו לעבוד בנגב הרחק ממש'

ד"ר עמנואל טעות ביו

להם כפה מלא עוד בהודו, א זאת."

עדה שונה מכל האחר ושלחו אותן מלבד למוסדות ה' והבריטית ולג'ואהרלאל נהרר דרישתם להחזרה. הרגשתם כ' כל יסוד. מקרה הילד שקופ

קבוצת ילדי עולים הודיים הבטחה לעתיד